

GAZETA TRANSILVANIEI

Intemeiată în 1838 de George Barițiu

Cu tot disprețul pentru popor, aristocrații și oligarhii nici 24 de ore n-ar fi fost în stare să susțină singuri statul (istoria Transilvaniei) G. BARIȚIU

Concesiunea anunțurilor și abonamentelor: Prima Agenție Română de publicitate GH. ILIEȘCU București, a. Ionică 6.

Redacția: Brașov, str. Prundului 15, București, ss. Voevozi 50
Administrația: Brașov, str. Prundului 15, București, s. Ionică 6

APARE SEARA IN FIECARE ZI DE LUCRU

ABONAMENTUL			
Trei luni	Șase luni	Un an	
România:	16	30	60 Lei
Străinătate:	30	60	90 Lei
Telefon Brașov 228			

Mitropolitul primat*

de G. Bogdan Duică

omânia mare a schimbat cu desăvârșire platforma pe care se va desvîlta viața religioasă a regatului.

Până acum regatul avea o religie de stat, ale cărei forme pompoase — impresionate adeseori și pentru cei-ce nu simțesc religios — se bucurau de colaborarea obligatorie, prin veche tradiție, a puterilor statului: rege, miniștri, magistrați, etc. Formele acestea păreau o consfințire oficială a chiar cuprinsului de idei care au produs cândva formele. Poporul căpătâ regulat, anul la câteva prilejuri, impresia nouă și totuși veche că există un *ortodoxism român* bine asigurată, bine văzută, care nu se va clătina.

Cealaltă cultură trăiau mai în umbră, dar lucrau mult mai intens în umbra în care statul le lăsa parcă nepăsător de ce lucrează, părând a crede că acest lucru nu are a face nimic cu *șuguranța* sa, pe care, totuși, o subminau, proba: agitația rabinică în țară și străinătate; probă atitudinea arhiepiscopului catolic din București în timpul ocupației unei nemțești, după care acest „postor germanic a rămas totuși, locul său, înecunjurat de aceeași etnici călugărești de toate națiile printre cari și Bulgari.

Libertățile nouă, pe care le acordăm de dragul... epocii, nu vor produce alte fructe: felul bisericilor străine nu este să stea locuri să dea înapoi, ci să atindă. Deci în România mare *odoxismul* nostru va avea auri curente religioase care vor este rapid. Și, prin urmare, se aște întrebară: în ce raport se pune biserica românească cu celelalte biserici?*

Chestiunea este enormă. Dacă aș fi Miron, iată ce aș face: cerc colaboratorilor mei și știri păreri bine studiate despre este raport, avându-se în vedere energia care se desvîlta în felurile confesiuni și secte; aș măsura energiile: intelectuale și morale, caritabile etc., și aș face bilanțul activității *ștăruie*. Apoi face, pe aceleași categorii, bilanțul bisericii *române*. Problema impune comparațiuni și conștinții, care nu se pot anticipa, și care ar trebui să servească evoluțiunea noastră.

Dacorumânia, cu adosul de creștini care, până acum, a trăit în țări în care există de mult, de mult, o *politică* biserică activă, o *politică* care nu va muri de dragul *Dacorumâniei*, este sigur că vom avea o *politică* biserică mai energică, decât în vechiul regat. Deci: Cu ce preparație vom întâmpina acest nou fenomen? Din acest punct de vedere era, de sigur, mai bine ca mitropolitul primat să se ivească din *aceste* țări, a cărora cunoaștere i-o presupunem completă; dar, ori de unde ar fi venit, întrebară trebuie pusă: Cu ce puncte de vedere a venit?

Lumea noastră cam naivă a crezut că acum, că ne-am unit, politicește și naționalicește, trebuie să primim îndată și problema unității religioase: Este unica chestiune care și-a pus-o, până acum, opinia publică românească.

Un principiu mare nu mișcă niciodată numai o formă. Era firesc ca marele principiu al unității, să încerce a trece și la alte laturi ale vieții. Supărare, deci nu încap; dar pripierea ate anula efectele bune ale generalizării.

* Al doilea articol.
Eu cred că mitropolitul primat ar trebui să cerceteze personalitatea tuturor celor care se vor apropia de el: și să permită apropierea numai celor care îi merită! Vorbu cu tăc.

Chestiunea aceasta nu se poate rezolva fără un *ideol* despre ce ar putea fi fața religioasă a țării noastre într'un viitor oarecare, peste 50, 100, 200 de ani. Ce ar fi dacă forțele energice, anchetate cum s'a zis mai sus, s'ar cunoaște bine, s'ar putea prevedea? Prevederile ar fi pozitive și negative. Din ele s'ar alcătui o *icoană* din care unele părți ar putea să lipsească, în care altele ar trebui crescute în *interesul* nostru. S'ar alcătui astfel *idealele* controlator al pașilor de făcut de pe acum spre timpul în care îl presupunem împlinit. De aceea, înainte de a ne așeză, înainte de lămuririle cele mai științifice a chipului ce-l dorim bisericii noastre viitoare, nu se poate discuta serios nici unirea religioasă între noi.

În tot cazul, *principiul se pot discuta*: Democratizăm sau nu și în biserică? Adecă lăsăm glasul poporului liber, liber de tot, cum ar face-o un mitropolit primat filosof, ori întrebăm, în preoțime, ca până acum, la susținerea *taturilor* tradițiilor, chiar și a celor de mult răsturnate de critica filosofică ori chiar teologică? Părșim distincțiile logice autoritare și accentuăm mai ales rostul social, rostul caritabil, al instituțiilor, rost în care, adeseori, rivalitatea este de preferat deși alteori, colaborarea garantează rezultate mai masive?

Ce indicațiuni va da noul mitropolit primat? Nu știm.

Fie așa, fie altfel indicațiunile I. P. Sf. Sale, o întrebare va trebui să și-o pună prealabil: Indicațiunile sale, ca maxim pontifex român, cine le va trata în scrisori, în cuvântări? Aceasta este întrebarea cea grea, despre energia cerebrală a clerului. Iată, colo, facultatea aceea de teologie, în care a fost cu puțință un B. Cișegănu (cel fericit cu duhul său sărac): de ce ajutor va fi? De ce ajutor va fi și cea din Cernăuți care nu trebuie să mai dea diplome „pentru Orient” — cum zicea dr. George Popovici, când asistam, în Cernăuți, la un eveniment „promoțional”, foarte greșit adus? Despre seminarul a vorbit însuși mitropolitul; dar acestea se vor ocupa mai puțin cu înaltă politică bisericăască, și mai mult cu noua fundamentare a vieții zi eu și a creștinilor.

În privința aceasta se poate afirma că selecționarea valorilor științifice a fost neglijată; și că ea trebuie corectată. Altfel politica bisericăască va fi luminată cu opaițe, nu cu faruri.

Nu mai în treacă aș aminti aici și mănăstirile, în care nu-s nici opaițe. Vai, ce-am văzut eu odată la Schea! Amuțesc și acum!

Nevoia este, dar, ca loc să se facă *energiei sufletești*, pe care biserica regatului o mai poate produce; pentru că ce mai este verde, să crească sănătos țărăg.

Observările mele sunt ale unui om pe care îl interesează tot ce se petrece în națiunea sa. Sunt impresii, dacă vreți. Deși, sunt — mai mult decât impresii! Eu le scriu, fiindcă vechea *Gazetă* m'a rugat să scriu câte ceva despre evenimentele culturale ale *Dacorumâniei*; înză le scriu, fiindcă sunt, în sine, întemeiate pe observații îndelungate făcute la fața locului. Și sânt sigur că preoțimea din regat, aceea democratică, aceea careia li păstrează bune amintiri, va lua, cu plăcere, notă de ele.

MUNCITORII

Față de progresul pe care știința socială l'a făcut în ultimii ani, trăgând din dureroase experiențe concluziuni nouă și mai aproape de spiritul adevărat al marilor chestiuni ce se impun în mod imperativ, judecătorii popoarelor, muncitorii, — trebuie s'o recunoaștem — cu toată exagerarea pretențiilor lor, au dovedit că au o mare însemnatate. În ultimele luni, ei s'au manifestat puternic, formulându-și chiar pretențiuni nobile, cu șansa de izbândă. N'au mai fost prea gălăgioși, nu și-au înfricat cerințele în roșia draperie a bolșevismului — vorbesc de muncitorii care se uită și ei în litera cărților de doctrină politică și socială — ci au făcut și gesturi demne de luat în seamă. În ziua de 13 Decembrie, greve n'au fost, bătăi sângeroase, nici turburări cu caracter ostil, n'au fost. I-am văzut în rând cu epetele plece-te mergând la cimitirul unde erau îngropați frații, care din prea multă încredere într'o doctrină, au căzut jertfa propriilor lor victorie, i-am văzut, și i-am ascultat vorbind, și atunci m'am gândit, că, dacă acești proletari ai uzinelor și atelierilor, ar asculta de glasul oamenilor luminați ai zănducării de oameni cari nu le vor răi, de-a acești simțămînt ai mizeriei, ar deschide ochii mai atenți și ar asculta de cuvântul moșilor din cel rău al de suprem sacrificiu, pe care l'a făcut un neam conștient și strâns unit în jurul unui drapel al credinței în victorie, dacă ar fi socotit că nu numai el duc în spate greul cumpăt al întreprinderilor, și lucrurile înăuntrul țării, ar fi fost altfel.

Ei au suferit însă, pe lângă cuvintele frumoase ale oamenilor luminați și cu mult suflet, și strigătele *marxiste* ale lui Moscovi și *companie*, s'au înfruptat din duhul revoluționar al bolșevismului, și atunci curajul curat al datoriei de sine, l-a părășit. Nici treaba n'a mai fost treabă, nici pretențiile lor n'au mai avut un sens natural, și astfel, au deraiat. Grevele pe care unii diatrășiți le-au făcut, n'au mai avut un caracter de pură nemulțumire față de o seamă de nedreptăți, ci au dat impresia unui spectacol de panoramă; mult din ei, înverșunau pe o stare de lucruri de care nu erau vinovați toți oamenii noștri politici, și mai ales frații noștri de peste muniți așa de curaji în credințele lor, ci numai vechii și odioșii politicieni capii și factorii competenți ai partidelor istorice, mulți din muncitorii — zic — chiar în prezua alegătorilor, au deșus uneltele de muncă și și au refuzat lucrul.

Asta, am considerat-o și ea o protestare contra procedurilor politice, electorale ale guvernului de generații și cred că nici un om cu bun simț

și cu lumină în conștiință, nu l'a admirat, când l'a văzut dubind în aburii aciri de vin și de țuică în bogățiile murdare ale capitalei; nici nu l'a admirat. Nimeni nu l'a fort simpatizat accepti cărbunari, cu haina mălăjită de unsoare, care au împărțit și zi și noapte, pe la toate căminurile de stradă, și prin toate căminurile, manifeste: *Nu votați!* Toți am știut atunci că m'au claudesime ale unor oameni care nu făc de loc la țara asta, și au înțeles la asemenea gesturi și acte de *impetitate morală*. Și nu știu de ce acum presa noastră decadentă și gureșă noastră presă, n'a intervenit cu puterea ei de propagandă, să-i clarifice pe acești oameni, nedumiriți încă în haosul prefacerilor sociale și politice, asupra chestiunilor care nu istor se clarifică, nu ușor se rezolvă cum crede un simplu țânțitor de corapi sau o țesătoare dela țicocaj. Datoră noastră este, să le dăm mare atenție, căci acești muncitori reprezintă o forță, și dacă îi vom lăsa să a-lunece în prăpastia ideilor roșii ale unei egalități absolute, vom avea de suferit cu tot trecutul nostru de pe urma unei surprize care va zdruncina temelii politice și sociale a țării.

Const. Asistinel

Constatari politice.

Politicianismul se îndoaie. O parte din el nu mai cere dizolvarea Parlamentului ei, dimpotrivă, intră în Parlamentul prin alegere partiale. „Guvernul național” reprezentat din toate partidele politice nu ar fi putut fi realizat prin dizolvarea Parlamentului. Așa cred azi, politicianii. Deci, să intrăm în parlament ca să facem guvern național!

Sub diferitele sale măști, dl. Take Ionescu scrie în „Adevărul”, față de gestul generalului Averescu, de a candida la R.-Sărat.

După ce dorogea că în sânul opoziției trebuie să se arete omogenitate concepție limpede, unitate în acțiune, energie în urmărirea țelurilor bine precizate — spune: „Toate acestea iusurii trebuie să afirme în sânul opoziției din care va trebui să-iasă guvernul de mâine.” Și mai departe, arată că opoziția trebuie să și puă ordine în sânul ei, în propria casă.

Cu toate acestea, aceiași opoziție încerca să dădăcească parlamentului guvernul. Când a dat înă de realitate — a văzut că puterile-i sunt prea mici. Și lumea politicianilor crezase că a și pus mâna pe putere!

Cronica economică

Exploatarea cărbunelui

În afară de importanța mare ce o are astăzi cărbunele pe piața mondială și de multiplele întrebări rice dezvoltarea științifică a datose: toate din el colorii chiar parfum, — pentru țara noastră este de însemnată capitală.

Nu mai ne poate aduce viața normală și salvarea din scumpetea de azi. Pare o afirmație hazardată și perfect exact. Numai cu o cantitate de cărbuni suficientă se poate pune producția în picioare se pot activa transporturile, și prin'tru un export judicios tot el ne poate aduce și urcarea cursului lui. Sutelei conjuncturi de state, cari ne sunt tributare în această privință, azi însă nu avem un surplus de producție; și țara noastră așă de bogată în cărbuni și azi avizată la import din Germania.

Avem șansa să progresăm foarte repede datorită marilor zăcăminte ce posedăm din acest material prețios. Sunt în exploatare azi la Petroșani, cari deși ar putea produce mai mult, din diferite motive, pe cari nu le voi analiza, nu produce nici strictul necesar.

Această stare nu mai poate dura și astăzi nu există o nevoie mai ardentă, ca aceea a înființării unei mari întreprinderi românești pentru exploatarea cărbunelui. Sunt indicii săraci în întreg lanțul Carpaților, a-ză bogății în cărbune; unele exploarări ici și colo au confirmat acest lucru, calitatea e cu mult superioară a cărbunelui din bazinele cunoscute în vechiul regat. Deci un câmp de activitate sigur.

O întreprindere de o stare importantă reclamă în primul rând un capital considerabil. Numeralul dispus

subscrierilor, a fost în mare parte absorbit de întreprinderile anterioare. Asta nu înseamnă că nu mai avem capital. Sunt o mulțime de bănci, cari și-au în pragul lichidării, — azi când e mai multă nevoie de concursul lor — din lipsa persoanelor de conducere și de spiritul îndrumător.

Aceste bănci puse pe picior de progres pot să și înzecească capitalul datorită abundenței de numerar și strănec puterilor pot să furnizeze cea mai mare parte a capitalului necesar unei asemenea întreprinderi.

Nu mai poate fi discuta nici de rentabilitate, spiritul statului îi este asigurat, brațe de muncă românești avem și la noi și mai cu seamă cei veniți din America, au lucrat în marile mine de acolo ani de zile.

Ar fi cea mai fericită ocazie acum înaltea adunării generale să intre și această chestiune în discuție.

Conducătorii noștri în situațiunea grea prin care trecem, în mare parte din cauza lipsei acestui material ne văzând nici o întreprindere românească de seamă, nu e exclus ca la un moment dat să fie cedată aceloră, ce tocmai spiritului pe nevoie a tuate, insistă a se lăsa aceste bogății sub influența străină, și orice progres de industrie românească e exclus, cărbunele fiind sufletul industriei.

Trebuie să adaug, că o cel mai numerit acum a se înființa marile întreprinderi, dat fiind numeralul abondent, și absorbierea lor în acest mod ar aduce o siturare, prin susțrăgerea unei importante cantități de bani de pe piață.

București, 14 Ianuarie 1920.
I. Gârboacă

Momente din viața politică a lui Clemenceau

Clemenceau și-a dat demisia de la prezidenția consiliului de miniștri francezi. Cu acest prilej presa franceză publică amintiri din viața politică a acestui titan al omenirii din cari reproducem și noi unele:

„Splendidă revanșă. El se urcă la Capitoliu în același timp, când insultătorul său de odinioară, Ernest Judei, se scufundă în infamie. Era reprezentat mândria niște saei de aur englez. Mulțimea invidioasă, căreia îi place să deșezească pe acela, pe cari l'a plăcut să-i înalte, îl copleșea cu injuriile cele mai comune. I se zădărea să plătescă datoritiile pe cari până atunci le rămăsesea credincioși, fără știință să și amăneteze mobilia, pentru a opri mulțimea respingătoare a creditorilor îndostoinici, de-a pătrunde în Camera, unde se retrăsese plin de desgușt. Nu fu cruțat de nimica.

Începă, cu toate acestea, lupta. Bolnav, istovit de desluterie, se duse în Var, pentru a cere reînnoirea mandatului său, „Camelozi” dela „Petit Journal” însă îl precedaseră. „Aoh yes! Aoh yes!” îi se strigă imediat ce pătrundea într'o adunare publică. Le întâmpina cu curaj, toate acestea, apoi se îndrepta spre insultătorii Mulțimea subjugată pentru un moment, îi făcea loc, în urma lui însă strigătele începeau din nou. Strigătul de ură: „Aoh yes!” devenea mai puternic. La ieșire, trăsura sa fu bombardată cu pietre.

Se reînnoiea la hotel, sdorbit de suferință și adormea. Erau amicii săi cari îl deșteptau, când venia ora la care trebuia să reînceapă interminabila cruciadă democratică.

Cu toate acestea, ar fi putut să învîgă soarta vitregă. Discursul său dela Salerny, care va figura în autobiografia marilor oratori, l-a câștigat oarecari simpatii. „Contra mea, spunea, mulțimea întreagă a aștit valeții și căoiți”, și își povestea viața în fraze ironice, balausate de „leit motiv-ul” acuma famous: „Unde sunt milioane?”

Demonul său familiar însă, îl relă în curând în stăpânire întregul său domeniu. Prea mândru pentru a suferi ca lumea să se îndoaie de el, el îndepărta în mod brusc pe partizanii săi cari, tulburăți de violența polemiceilor, solicitau oarecari îngăduiri de conștiință. Doctorul Stockmann cedă locul lui Gavroche.

Primarii satelor veniseră să-l vadă la hotel; pe cel mai trufaș, el îl lăsează pe seauul de musică accesoriu indispensabil al pianelor oarecari omuzimul care puse în mișcare orchestra, pe cât de melodioasă pe atăta de perfidă, și strigă cu un surâs ironic.

„Nu mi-ai spus mon cher, că posedai acest plăcut talent de societate. Altă-dată, pe când era culcat, un țigian, introdus la el, se încumătă să-l întrebze ce a putut să dea prilegii la șvonal, care îl reprezenta ca pe un agent al Argilei. Fără a perde o minută, el aruncă piapoma de pe el, și lovind pe țigian în spate, strigă: — Tot ceea ce vi s'a spus, este exact. Regina Victoria este nebună după aștel de bijuterii; eu nu vorogea să cunoașcă altele.

La balotagi, ar fi putut să triumfeze a doua oară D-l Flaisseres și socialistii din Marsilia făcură pe concurentul său socialist să se retragă în favorul candidatul reacționar. Jaures ar fi voit să se interpană. El oțeri să-l apere.

„Mă voi apăra singur, răspuse Clemenceau. Eu învins. Prefectul foarte emoționat și dorind să evite manifestațiuni supărătoare îl rugă să se re-înnoiea la Paris, cu trenul de noapte. — Voi pleca la ora, la care înzi va conveni, declară Clemenceau.

Și părășind orașul, trecând printre două șiruri de cetățeni, unul strigând „Vive Clemenceau! Vive la Republique”, celălalt strigând: „Coorelius, Coorelius! Aoh yes! Aoh yes!”

Și aceaș Clemenceau, Tigru, a fost Dumnezeu poporului francez în ultimii ani!

Derințele Cehilor

Ziarul „Narodni Politika” a adresat un circular către personalitățile din Cehoslovacia întrebându-le ce doresc națiunea cehă. Președintele Tosar a răspuns: Cetățeni că lase la o parte bagatele și să lucreze pentru bunăstarea statului. El dorogea deșterarea lupșilor de partid și propășirea bunăstării statului.

Ministrul Habermann dorogea, îniste pentru băeții de școală în viitor. Și ministrul Kiofac dorogea sistarea luptelor de partid pentru a întări armata.

Generalul Pele dorogea pace. Dr. Bouček dorogea ca și cehii sa se numească ca englezii: O națiune cu legi.

Stivin dorogea o înaintare pe calea socialismului, care singur oferă o bază pentru susținerea statului.

Presa italiană și problema Constantinopolului

Roma. — Presa italiană consideră cel mai bun mijloc de rezolvare a chestiunii turce, menținerea Sultanului la Constantinopol, strămtorile trecând în mâinile unei mari puteri. Chestiunea va fi departe de o regulare satisfăcătoare și va fi izvorul dificultăților de viitor.

Presa constată că în Franța se împărătește punctul de vedere al opiniei publice italiene.

Guvernul olandez și estradarea Kaiserului

Rotterdam. — Guvernul olandez a comunicat Estentel la Paris în mod oficial, că dscă s'ar cere extradarea exkaiserului lucrul ar fi foarte neplăcut pentru guvern, deoarece Kaiserul și Kronprințul sunt considerați ca refugiați politici și au dreptul la asil inviolabil.

Paris. — Cancelarul englez și secretarul de stat francez Ignace au terminat lista persoanelor oficiale germane, a căror estradare e cerută de aliți. Pe listă figurează 800 persoane.

Grevele din Italia

Roma. În oraș numai câteva linii telefonice și telegrafice funcționează. La Bologna și Torino greve de la poșta este generală. Soldații caută să înlocuiască pe greviștii transmișând cele oficiale.

Creștăturii și de zi

Moralitate.

Avem un mare merit, eram foarte morali, păstram cu sfintețe bunele moravuri moștenite dela strămoși și era bine. Avem copii mulți, toți frumoși, sănătoși și la minte și la trup. Găbejiți puteai să-i numeri pe degete.

Nici nu se știa la noi de mișcănițele la vederea cărora betul mijlijan dela Coțofănești a fost cuprins de cutremur și gonit de groaza nebuniei a fugit și a strigat: „Sal D-le Căpitan, că... și reped: cu gaz și cu benzina a dat foc Sodomei și Gomorei.

Sunt subliniați, se zice, cari nu sunt făcute pentru simțurile și servii groși de țărânoși și poartă emblema originală „L'amour en manoevre”. Cum noi ne tragem cu toții din opinia și există astăzi curentul de reneștere a originii, găsește la noi cel mai prielnic mediu de adaptare.

Asăzi în ori-ce salon mergi, vezi lăfându-se în loc de frunte — acele truse — primul indicu spre... ciopite. S'a avărit albulum la cine știe ce colț, nu mai e modera, trusele, și încă deachia, cu toate amănuntele își sar în ochi. Un indicu de naivitate a fetelor, cât de puțin știu să cunoască felul de a vedea și gândi al adversarului — al bărbatului. — De aceea în todeanna cad învinse.

Ce sunt aceste truse? Stai și te minunezi, nu ști ce definiție să le dai, instrumente chirurgicale, truse de potcovit... maimușe sau instrumente inchiștoriale, foarfece, clește, pila, cuțite, perii, ace, companie de flacone și cutii omniculore cu numiri chinose: oja-oja, si-si, fui-fui etc.

Nici n'a eșit toara fetiță din internat și ține să și-l probeze o generozitate pe pielea-i fragedă. Când apare după aceasta muncă, ce dureroasă ceasuri, este o figură de „August-Prostul” și când decolțată non plus ultra și îmbibată cu toate substanțele excitante se mîlie în toate chipurile fie chiar în aria unui „Fou-Trott” își vine să zici mai mal ca Eminescu: „Voi sunteți uragii Romeni...” Unde e bunicul lor, acei țărâni cușit muncitor și onest, care le-a lăsat pe lângă o sănătate deplină și averea, care aduce aceste rele. Și că le-ar administra o lecție nu lor o grîngilor lor, care le lăsa să alucească

pe panta „Bine mă Năă neică, ce-ți lăși fata să se bîzuească așe, nu vezi că rîde lumea“.

Sunt convins că toate acestea nu prind, nu înfruntă femeia, ei trebuie să-i vorbești în limba ei să înțelegă — s'o atingi, cum s'ar zice la sentiment —

Deci cam ce credeți fetelor că ne zicem noi fîcării, când vă vedem de așa năuce, fardate și aproape goale. Primoc: că desvelindu-ne toate farmecile nu mai aveți nici o atracție nici o valoare, deci nu surprîz — loc poftă de înstrățare și secundo: e un ce, ce se exprimă cu o singură scipare din ochi. Și apoi puteți face cât veți vrea pe sub mîna înșelărilor în fața bisericii, floare de lăzărie n'o să purtați și vă garantez mai sigur ca cri-Ad-ă veți avea ericita oezie să implieți corițe albe.

Bucureșteanul.

Un discurs al președintelui Deschanel.

Paris. Noul președinte al Republicii Franceze, multumind feliicitărilor lui Leon Farguois a declarat că el va fi păzitorul fidel al legii, aplicînd cu litera și cu spiritul legii și făcînd legătură între republică și popor. Aduce salutul său partizanilor săi cu deosebire Clemenceau și Poincaré, Eri după amiez Deschanel a făcut vizite lui Poincaré și Clemenceau.

Impozitele în Austria

Viena. Ministrul finanțelor a depus adunării naționale proiectul de lege asupra noulor impozite. Impozitul pe avere, care e progresiv, se ridică pînă la 65%. Din acesta se vor plăti datorile Austriei și se va lucra la îmbunătățirea valutei.

Din viața judiciară

Mărti la ora 11 s. m. a avut loc la Tribunalul Brașov, cu o deosebire solemnitate, înstăritura nouului judecător, cu titlul de consilier de Corte de apel, în persoana dlui Ioan Colfescu-Delatorda, avocat în București. Noul judecător a depus jurământul prescrip în sedința plenară în fața Președintelui Tribunalului, a tuturor magistratilor și magistratilor staționarilor (notari) dela Tribunal, Parchet și Judecătoria de apel, precum și în fața unui număr de avocați.

După dîmnearea jurământului Președintele Tribunalului, consilier de cassă Dr. Petre Metențiu a ținut o vorbire a relevat însemnătatea solemnității care simbolizează și reînnoiește pînă la urmă dorința și încredințată și a declarat vădit emoționat, că precum existența țării noastre române a desorbit Ardealul și a creat România-Mare, tot astfel curentul de forță și creație morală de dincoace de Carpați, care s'a scurs și pînă acum în vechiul regat, va cristaliza și purifica viața întregii țări.

Din partea avocaților noul judecător a fost salutat de dl. Dr. C. Mega.

Dl. Colfescu răspunzînd, într-o caldă vorbire a promis întreg concursul său în noua funcție ce l'a încredințat și a declarat vădit emoționat, că precum existența țării noastre române a desorbit Ardealul și a creat România-Mare, tot astfel curentul de forță și creație morală de dincoace de Carpați, care s'a scurs și pînă acum în vechiul regat, va cristaliza și purifica viața întregii țări.

Din partea avocaților noul judecător a fost salutat de dl. Dr. C. Mega.

Bivolii

Pe șesul l-med, prin adănc noroi, Se mișcă-urșazi, cu peși înceși, greoi, Prin stuful dela margine de balid... Noroiul încă jilav, în așus Le dă un lacu straniu de nespus, De monștri de prin lumea cealaltă Și-amurgul pe spinării i-l se res'tînge, În fulgerăți și streluciri de sânge...

Cu pași trîndavi, cu cozile pe spate, Pășese încet prin trestile uscate, Gigantice, fosace animale... Săul de streche, de zădăf, de muncă, Din cînd în cînd priivi piezișe-aruncă, Peste pustia luncă Și'n ochii lor adănci, neghiobi, Se ogîndesc moșniții pustii de robi, Apin-e zăni de-amezi caniculare, Truseși și'n alunecimi fără hotare...

Și-așa cum trec, Greu, unu ca celalt, Far statui reci tăiate în bazalt, Far statui grosolane și masive, De ciunte animale primitive...

Și cînd peste mocirlele de fier, Multicolore raze trec vîș și pier, Se mișcă 'ncace 'ncolo-ncetișor, Prin negurile, par'că 'nprădășor, Din nepătrunsă noapte ce e 'n ochii lor...

M. Cotrus.

In așteptare...

Di dr. Al. Tălășescu care întotdeauna analizează lucrurile în esența lor și nu numai la suprafață și care are sentimentul de dreptate deosebit de dezvoltat, împrejurare care îl și justifică rolul de avocat al celor pe cari îi crede nedreptățiți, — dl dr. Tălășescu, care e un bărbat chibzuit, în ceace spune, sau scrie, de bună seamă a chibzuit și cîntărit bine și acuzele ce mi le aduce în articolele „Acuzare greșită“ din nr. 11 al G. Tr. întemeindu-se, fără îndoială, pe dovezi. De aceea, pentru ca să-i pot răspunde, îmi dau voie să-l adresez următoarele întrebări:

1. Cînd și unde am criticat mersul bun al instituțiilor criticate? 2. „Păcatul moștenit“ de a scrie despre lucrul pe cari nu le-am aprofundat îndeajuns — mă vizează pe mine?

În caz afirmativ, să mi se dovedească acest păcat moștenit, — cu alte cuvinte: mîncărimea de a scrie cu orice preț despre orice lui cade sub conștient.

3. După ce am susținut răspunderea pe care o au autoritățile în chestia insuccesului acțiunii pornite de Liga Cons. și am recunoscut-o și pe cea a publicului îndecent, să mi se arate: cel îndreptățit pe Da să-mi spună că fac „impresia detectivului“ care urmărește pentru o vină oarecare pe acel care și-a pus tot sufletul în asigurarea acelei vină și lasă ca odevățul vinovații să scape per tangentem, prin derulare?

Care sunt acei vinovați pe care îi las să scape: vicepreședintele și secretarul?

Pînăce di dr. Tălășescu nu mi va răspunde la aceste întrebări, dovedind acuzele cuprinse în ele, mă simt dispus să-i mai răspund, oricîtă considerație aș avea pentru Dsa.

Alexis Banciu.

Căderea leului

Ziarele ne-au adus știrea că leul a marcat la Paris — o cădere cotînd numai 28 centime, schimbîndu-se chiar cu 20 centime leub.

Informații ulterioare ne dau însă și situația francului care a sferit în ultimul timp o cădere spăimîntătoare. Cauzele nu se știu, dar putem da o șoseală simplă, comparativă, care ne va explica această nouă cădere a leului nostru.

Francul avea următoarea situație față de dolar care e unitatea măsură a valorilor monetei internaționale: 1 franc 14-28 cens adică 7 franci un dolar. Astăzi francul valorează numai 9 cens.

Leul nostru valorează 53 cens. Ori dacă raportul între leu și dolar ar fi fost menținut în schimbă la Paris, diferența între leu și franc ar fi fost desaturată francului. Fîind-că față de dolar am fi avut în re franc și leu numai o diferență de 3-70 cens, pe cînd sub raportul trecut al cursului francului între leu și franc față de dolar era o diferență de 9-28 cens.

La Paris, nu putea dar rămîne leul într-o superioritate care ar fi dat prilejul la plăți mai ușoare pentru importatorii noștri și grele pentru exportatorii francezi. Bursa a echilibrat această diferență, fără să atingă eul în proporția în care cădere a atins francul. E destul să spunem că francul care valorează 75-76 centime elvețiene, azi abia atinge 50-55 cent.

Deci, căderea valutei noastre are cauze streme de politica internă a României — nu după cum „Viitorul“ prezintă lucrul (că sub guvernul Ertianu leul cota 37 bani) — cauze cari trebuie să căutăm în bursa din Paris, New-York și Londra — sub influința cîștigului, ca fără importanță, și ștăm.

Cătră invalizii de războiu

Nu știm a căta oară repetăm și ne plîngem în contra tratamentelor, dispozițiilor de care avem parte ca invalizi de războiu, în contra împrejurărilor create nouă, a vitregiei vieții, a sorții nefaste care ne-a înzestrat cu stătea suferinții; care ne-a lăsat să hărăzim pe urma războiului atîtea dureri, — atîtea suspine. Această stare de spîrit pentru noi cei de-o soarte nu mai este necărire și natura individului care suferă este înfrîntă și întemciată conform macazului pe care-l vede și-l simte.

Privind însă situația noastră din alt punct de vedere — cel economic — vom găsi și noi ceva unde am putea să-ne ajutăm înșine și a ne întocmi trebile în conformitate cu noile referențe.

Gîndindu-mă tocmai la interesul comun al nostru am dat spre publicare la ziarul „Patria“ (locul informațiilor) câteva șire prin care rugăsem invalizii de războiu (cu deosebire acei cari deodată sunt și în slujba statului) a-și comunica domiciliul. S'a făcut aceasta cu acel scop, ca acea intențiune, ca nefîind interesele invalizilor de războiu epărate și susținute așa precum noi dorim — să ne putem organiza tocmai întru apărarea și susținerea drepturilor noastre — frești și naturale.

Dintru început, am crezut, că informațiunea dată publicității nu va avea răsunetul dorit nu din motivul, că proiectata organizație nu ar fi un ce necesar și indispensabil ci din acel motiv, că oamenii fiind preocupăți și publicată fiind la un loc mai forți, ușor poate fi trecut cu vederea, nu va fi observată ca atunci, cînd i-s'ar da un loc mai cuvenit.

Mai de vreme am încercat a face acest apel de existențiune dată, dar din motive justificare și neajustificate publicarea aceasta — așa precum doriam, a rămas.

Intențiunea bună ce-o am din nou voiesc a mi-o da în vileag, făcînd apel cătră toți invalizii, a căror interes comun mă preocupă ca și al meu propriu, ca invalizii de războiu. În vederea rezultatului dorit de-a ne putea organiza, chem la cuvînt pe toți cei interesați, cari cred a fi altcum apărate și susținute drepturile speciale ale noastre, a invalizilor de războiu.

Rog deci concursul tuturor celor interesați și doritori, de a-și vedea întocmite trebile în mod zchitabil, de a vedea ocutura, aranjarea și așăzarea intereselor lor, cari nu sunt a suferi multă întâziere.

Vremea vorbelor a trecut, a trecut și vremea aranjărilor gablonice, făcute dela masa de scris. Problema invalizilor de războiu (de pe teritoriul de sub jurisdicțiunea Consiliului Dirigent) trebuie rezolvată cu concursul și al nostru, cu consultarea și întrebarea și a celor, în a căror interes s'a aranjază chestiunea.

Pentru ca în fața acestor probleme cari cu atîta voiesc să aranjăz să ne organizăm ecel nefîind organizații nu putem avea nici un succes, nu putem impune nici o colaborare a noastră în aceasta direcție și deliberîndu-ne alții, tot noi vom fi cei nemulțumiți.

O chestiune așa de importantă pentru noi ce va rezolva și aranja după motivele și justițiile altoza stimei de suferințele și invaliditatea noastră intențiunile bune și salutare înăsa ale persoanelor încredințate cu aranjarea problemei noastre nu le trag la îndolăz Ele mi sunt cunoscute, le apreciez, dar un lucru trebuie spus, că principalminte rezolvarea chestiunii noastre lasă mult de dorit și din motivul altor preocupări chestiunea suferă și cu ea suferim și noi.

Dacă din cauza vremilor de mari prefaceri, în urma cursului liber al istoriei omenirei am rămas nenorociți, dreptul la apărarea și susținerea, la legiferarea treburilor noastre nu ni l'a răpit nime. La acest drept ne îndreptătesc suferințele de cari avem parte o viață întreagă a-l apăre, susține și a pretinde așa cum e firesc și natural acolo și atunci cînd credem de bine și potrivit.

Fie deci acesta șire cuvîntul de chemare adresat cătră toți cei de o soarte, către toți invalizii de războiu din Transilvania, Banat, Maramurăș și părțile Ungurene. Grăbească cu toți a-și da concursul în scriu curgîrul vîș și cu prezența la acel timp ce se va stabili ulterior, pentru consolidarea noastră într-o societate organizată.

Aplicarea principiului dreptății sociale pentru noi — noi invalizii de războiu — simțim mai bine a evolua și modul de aplicare.

Mihail Hurdneaciu.

Ne putîndu-l ajuta altfel, deschidem în coloanele ziarului nostru o colecție publică pentru a veni în ajutorul înănrului coleg de gazetărie Cassian R. Munteanu din Banat, care acum — fiu al României-Mari, pe care-a visat-o în totdeauna și pentru care a luptat cu toată ardearea sufletului său — după ce și a zdruccinat sănătatea în slujba neamului, zace greu bolnav, lipsit de mijloace, uitat de toți, într'un sanatoriu din Palermo.

Facem un călduros apel la publicul nostru Suma din trecut 2160 eor.

- Alexandru Saru 50 Cor.
Maior Andriano 40 »
E. F. Bruteanu 40 »
Dr. Zissu 20 »
Nicolae Garoia, învățător 20 »
Gheorghe Tîmpariu 20 »
I. Burduloi 20 »

Concertul artistului Cioroaba

— O „probă“ la redacția noastră. —

În preocupările noastre și mîncă diversă și grea de zărit — am fost un moment opriți de dulceața unui fluer fumeat. Într'adevăr, „probă“ pe care a făcut-o artistul — unu în lume — Cioroaba — ne-a răbănat de toată înălțimea și ne-a făcut să uităm o clipă de mizeria și jumele acestuia.

Coroaba este un mare artist și unu în felul său: din fluerul său fermecut, un modest fluer de ciobănes, scoate perde de excepție muzicală, o dănelărie de sunete cristaline și duioase, o fugă nestăpînită de tonuri cari te învîluie într-o armonie neapuz de dulce. Privind la firea acestui, modest, cu cele 6 găuri fâlate simbul, fără nici un alt ajutor decît sunul cald al artistului și degelele-măestru — te umeste execuția bucărilor de operă, claritatea bemolatorilor și diezătorilor rote ale d'ficlelor parituri din muzica clasică și modernă. Dar Cioroaba se înțe și pe sine în do'nele, baladile și bălățele noastre, în variațiunile extraordinare de d'ficle pe teme naționale — atît de armonios concepute și executate de artist.

Pe lângă măiestria sa artă, Cioroaba are și suflet mare, e hotărât, ca în curînd să dea un concert, la Brașov. În folosul înănrului zărit Cassian Munteanu, despre a cărui soartă în Sanatoriul din Palermo s'a îndolăz șat, luînd cunoștință de neajburarea lui în vremea cănd atîtea lumă românească nu înțeazăz serozității și bucuria!

Concertul acesta îl vom organiza noi, și sperăm că gestul lui Cioroaba va fi înțeleș și răspătit de către publicul brașovean.

Ca lăchere, la această plăcută dătorie ce ne-o împlinim fița de artistul Cioroaba — anunțăm că Marți va da un concert la Păgăraș, apoi se va duce la Sibiu și după concertul său mare la București, sub patronajul M. S. Reginei — va face un turneu în Ardeal.

Sperăm în Ardealul viitoare să-l avem iar în Brașov pentru concertul ce-l anunțăm mai sus.

Și, ultimul cuvînt, ni-este un îndemn către publicul brașovean să asiste la concertul de astă seară în sala Redoute.

Manșionii englezi cer pace cu Rusia

Londra. Partidul muncitorilor englezi au lansat un manifest contra oricărei aventuri militare împotriva Rusiei, cerînd ca pacea cu Rusia să fie cît mai grabnic încheiată.

Un imprumut german. La Haga au avut loc tratative între guvernul german și danez privitor la acordarea unui imprumut Germaniei în valoare de 200 milioane gulden (aproximativ 4 miliarde mărci).

Familia Voina aduce pe această cale profunde mulțumiri tuturor rudelor prietinelor și cunoșcitorilor, cari au pînut să ia parte la parastasul familiei oficiat Marți în biserica Sf. Nicolae.

Pîde dela strolci

Ce fac sași

În multe privințe este c'urîm t poporul sășec, cu care viețuim împreună, și care prin organizația disciplină și peste tot cultura lui, se ridică deasupra celorlalte popoare conlocuitoare. Acest popor și acuma, în acest timp de prefacere, nu se sinchisește, ci-și urmărește politica lui de organizare și încheare. Această o putem și de zi. Iată o nouă dovadă.

Opdul Agnita, depe valea Hărtibaciului, îl foimează în majoritate sași, cari se îndeletnicesc, și sunt vestiți, în mare parte, pe lângă cultivarea pămîntului, și cu meșteșugul diftelilor bișnăse, avîndu-și fiecare bișnăse proprie și organizația sa proprie.

Acest popor este harnic, ambițios, dărz și conservativ. Cătră ce la toate ocaziunile, chiar și față de corăloniului lui, să se ridice și înmăz. Provăzuți cu buac putei, didactice, pe cari îi cinștește și remînerază după cuvîntă, cinștește și spreclăzăz foloșul școlărie. Asultă de conducători lui, cărora a timpul său nu le este rugăz să stea de vorbă cu el, fie pe stradă, în societăți, ca înă, întruniri, petreceri etc.

Între altele cu ce a supriș, cu foșos și rezultat d'după, conducătorii lui, de Crăciun, acest popor. La inițiativa „societății femeilor evanghelice“ s'a decis aranjarea unui expozii de obiecte de Crăciun, pentru copii. Vi se va părea lucru nepotrivit, ca în acest timp de scumpete, să se mai cugete omul și la lucrări și obiecte nefolositoare. Dară șasul e oia practică.

Șiți că străinii au obiceiul ca la Crăciun în familie să dea mai ales copiiilor, diferite obiecte, între cari unele folositoare și deșteptătoare, ca și cărți de ceit, ghicitori, șah ș. a.

Fundați produsul acestor de obiecte este acumă șcum și anevoș, femeile de șas, cari în atîtu de mult la copii și familia lor, totuși au atîtu mijloc potrivit de a produce bucurie odraslelor lor, ca în acelaș timp să-și îmulțască și fondurile lor de binefacere. Și anume cum Reuniunea mai sus amintită, a lansat prin prezentația ei un „Apel“ către toți meșteșugarii din loc, învîdundu-și într'un mod deobligătr de a contribui și pregăti fiecare câte ceva, — în mod gratuit, — pe seama acestui expozii. „Fiecare să-și jertfească, — zice apelul 1/2 h. pe zi spre acest scop.“

Și anume: Tămpliri să pregătască jucării din lemn scăușele, moșe etc. Dugarii, cupțorășe, cănuțe ș. a. Cucurarii, brățare marșe și străni de cărți. Croitorii hainute. Brutarii de ale mîncării. Librarii, cărți poștale, de ceit, noțte ș. a. Și așa este fixat pentru fieștecare ce poate și are să aducă, lucruri de joie și de folos.

Expoziița aranjată în mod gustos în sala de gimnastică, a avut un aspect fumeș și succes neașteptat. Aici s'a găsit de tcaie cu prețuri băgăte, așa că copii de șas din Agnita, au avut și de astădat Crăciun vesel, măestrii s'au de prinș și întrecut unu pe alții, fondul spre școlul care s'a aranjat s'a îmulțit, iar aranjătoarele au putut esclama mulțumite: „Marșe întru cel de sus“

Pe lângă foșul moral obținuș de remarcă și cel material, care s'a urcat la căteva miș, care s'a adus la fondul reuniunii femeilor, care ca și alte fonduri dispune de zece de miș.

Să le urmăm lor!

Do ce a refuzat Hooverenăldărea la președintie

„Deutsche Allgemeine Zeitung“ anunță din Haaga, că fostul controlor suprem al alimentelor Hoover a refuzat să primească candidatura la președintie. El a declarat, că nu are aspirații politice. Datorita lui este de a alimenta cele 3 milioane de copii și mamele acestora din Europa. Aceasta îndatorire îl este îndeștăltoare.

Desănișii germane. Ziarele germane desmiș știrile lui „Matin“ că guvernul sovietic ar fi angajăt o mulțime de ofițeri germani în armata roșie. Asemenea și știrea, că inginerii germani ar fi construit tunuri de 28 cm, pentru guvernul sovietelor.

Do ce a refuzat Hooverenăldărea la președintie. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ anunță din Haaga, că fostul controlor suprem al alimentelor Hoover a refuzat să primească candidatura la președintie. El a declarat, că nu are aspirații politice. Datorita lui este de a alimenta cele 3 milioane de copii și mamele acestora din Europa. Aceasta îndatorire îl este îndeștăltoare.

Desănișii germane. Ziarele germane desmiș știrile lui „Matin“ că guvernul sovietic ar fi angajăt o mulțime de ofițeri germani în armata roșie. Asemenea și știrea, că inginerii germani ar fi construit tunuri de 28 cm, pentru guvernul sovietelor.

Do ce a refuzat Hooverenăldărea la președintie. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ anunță din Haaga, că fostul controlor suprem al alimentelor Hoover a refuzat să primească candidatura la președintie. El a declarat, că nu are aspirații politice. Datorita lui este de a alimenta cele 3 milioane de copii și mamele acestora din Europa. Aceasta îndatorire îl este îndeștăltoare.

Desănișii germane. Ziarele germane desmiș știrile lui „Matin“ că guvernul sovietic ar fi angajăt o mulțime de ofițeri germani în armata roșie. Asemenea și știrea, că inginerii germani ar fi construit tunuri de 28 cm, pentru guvernul sovietelor.

Do ce a refuzat Hooverenăldărea la președintie. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ anunță din Haaga, că fostul controlor suprem al alimentelor Hoover a refuzat să primească candidatura la președintie. El a declarat, că nu are aspirații politice. Datorita lui este de a alimenta cele 3 milioane de copii și mamele acestora din Europa. Aceasta îndatorire îl este îndeștăltoare.

Desănișii germane. Ziarele germane desmiș știrile lui „Matin“ că guvernul sovietic ar fi angajăt o mulțime de ofițeri germani în armata roșie. Asemenea și știrea, că inginerii germani ar fi construit tunuri de 28 cm, pentru guvernul sovietelor.

FOILETONUL GAZETEI TRANSILVANIEI

Cultura românească

Minoritățile naționale din Transilvania

de ION MATEIU (Urmare)

Istoria modernă și contemporană ne demonstrează, cu destulă tărie în argumentație și sociologică, adevărul că cele mai puternice poaze în funcțiune de stat au devenit acelea, cari au dus la cea mai avansată dezvoltare aceste două puteri creatoare, păstrînd însă cu grijă echilibrul lor prin cultul neluturap al idealului etic în sufletul națiunii luptătoare.

Examinînd sub acest unghi de cercetare viața noastră publică, ne încredințăm că, deși aceste două mari forțe nu lipsesc, totuși în raport internațional și chiar ea tendință de supremăție politică în cuprinsul statului întregit, ele sunt abia într'un stadiu de devenire. Ne trebuie deci o munoc uriașă, intensă și pe o nouă mentalitate, care să pătrundă ca o rugăciune în toate strășirile sociale, dănd naștere unui impetuos proces industrial și comercial.

Tăria statului de azi nu se rezumă numai pe doctrina politică democratică, ci mai ales se exprimă în plus — produșia și schimbul liber pe cari le realizează industrialismul contemporan, punînd în funcțiune toate energiile naționale.

Dar, dupăce fenomenele economice stau în raport de causalitate cu viața spirituală, noi suntem dator să urmărim cu deosebită atențiune manifestarea noastră culturală.

Orice cultură socială este determinată de o întregă serie de factori, cari obiectiv se concentrează la calitatea raselor, iar subiectiv în valoarea concepțiilor pe care o reprezintă în operele lor personalitățile creatoare, și

sinteze produse în afără de înănrarea mediului social.

Cînd ambele există, nu e nevoie decît ca statul să pună la îndemînă mijloacele sociale, spre a îndruma societatea cît e un puternic și sistematică avînt cultural, propriu de a cuprinde orice domeniu al activității omenești.

În ce ne privește, știm din mărturi științifice străine, că poporul românesc n-a-i lipsesc nici calitățile de rasă, afirmate destul de convingător și strălucire necentrată a cătorva genii și personalități superioare.

Deși un toată acestea nu suntem un neam purtător de cultură, cauza o găsim în influența defavorabilă a împrejurărilor istorice, politice și economice, cari ne-au împiedecat să democratizăm cultura românească.

Acum însă, cînd ni se creează condiții etnice, prielnice, iar ideologia democratică biruitoare, frînge atîtea piedici politice și economice, avem toată facultatea de a ridica statul românesc la o superioră forță culturală umană.

O adevărată și productivă cultură socială nu poate înăvr, decît din armonizarea celor două elemente constitutive ale ei: personalitatea activă și masa receptivă. Izolarea uneia ce și înășă celeilalte, au fost princa acelor bariere medievale, cari s'au ridicat și mai înalte în urma spiritului politic de ostă lată clasele sociale, îgnănd un nepuțință apropierea și comunitatea sufletească, prin cultura, a indivizilor de aceeaș origine și tradiție. Din această constatare s'a defăcut adevărul filosofiei sociale de astăzi, care pune în forme categorice necesitatea și îndreptățirea supremă: de-a culturaliza masa și populația și a socializa valorile culturale reprezentative.

Pasă în această lămînă, problema culturii sociale se prezintă practic ca un grandios proces sufletesc, pe care-l determină amestecul voluntar, izvorit din eforturile genurilor și înășăzarea maselor, în aceeaș tendință unitară spre idealul vieții terestre.

Acest proces sufletesc social, trebuie să se desfășure și la noi, cu atît mai mult, cît ne găsim, cum am spus, într-o vădită dar explicabilă inferioritate culturală, care de acum înainte nu mai poate fi tolerată fără a ne expune aservirilor străine sau compromiterii demnității noastre naționale.

O sorțză vieții culturale românești din Transilvania în raport cu organizația de aceeaș categorie a minorităților de aci, ne încredințază ce operă grosă trebuie să îndeștinim spre a ne justifica dominațiunea noastră politică.

Tabloul cultural al Transilvaniei (inclusiv Banatul și părțile ungurene)

Table with 10 columns: Școli, Școli primare, Școli secundare, Școli civile, Școli normale, Școli profesionale, Școli agricole, Școli tehnice, Școli comerciale, Școli speciale de industrie și comerț. Rows for Romanians and Hungarians.

Cifrele acestea prin disproporția lor izbitoră sunt foarte instructive, și pentru neorientați ele ar putea fi deosebit de folositoare, dacă situația poporului nostru s'ar judeca numai în perspectiva lor unilaterala.

Totuși chiar șcest bilanș, așa cum îl eulegem din statistica oficială maghiară, nu e în măsură să îngrijoreze prea mult pe bărbății noștri de școlă, deoarece el este în cea mai mare parte un produs artificial al politicii ungurești.

De aceea noi nu e nevoie să intervenim acum politica românească oficială pentru restabilirea echilibrului cultural, pentru că aceasta se realizează în mod firesc prin faptul desănișării statului maghiar.

Prin urmare, datoria noastră nu va fi aceea de a suprima prin metode forțate cultura ungurească ori nemțosească, ci exclusiv de-a repara nedreptățile săvărșite față de poporul românesc în cursul atător veacuri de prigonire.

Astfel cifra uriașă a instituțiilor de cultură pentru minoritățile naționale (în parte covârșitoare pentru Unguri) trece neapărat, avînd în vedere proporția numerică — în favoarea Românilor. (Va urma)

D-I Bethmann-Hollweg și responsabilitățile războiului

Ceasul a sunat, când provocatorii acestui război mondial sunt chemați să-și justifice faptele lor în fața propriului lor popor. La Berlin, în fața curții de apel persoanele cele mai marcante ale regimului militarist, între acestea și excancelarul Bethmann-Hollweg. Reproducem după „Le Temps” declarațiile făcute de acesta în fața curții de apel.

A doua sub-comisiune a comisiei de anchetă asupra responsabilităților și a reținat Vineri lucrările, cari erau suspendate de mai bine de o săptămână.

La orele 10.15, președintele War-muth deschide ședința și la jurământul d-lui de Bethmann-Hollweg conform formulei religioase. Interogarea fostului cancelar se referă la următoarele trei puncte:

1) Ce motive au îndemnat puterile centrale să facă un ofert de pace în 12 Decembrie 1916, atunci, când Germania cunoștea intenția d-lui Wilson de a întreprinde pentru finea lui Decembrie a secolului an o acțiune de milicoșerie?

2) De ce condițiile de pace ale puterilor centrale nu s-au comunicat d-lui Wilson, nici în mod public precum o cerea nota sa din 21 Decembrie în mod confidențial, cu toate cererile colonelului House și ale subsecretarului de stat Lansing?

3) Pentru ce direcția politică a Imperiului nu a dat ascultare acțiunii pacifice a d-lui Wilson, și hotărâri din conștiință să continue războiul submarin, atunci când aceasta trebuia să conducă în mod fatal la un războiu cu Statele Unite?

D-I Bethmann-Hollweg începe prin o expunere detaliată a situației dela finea anului 1916. El declară că Germania ar fi dorit să renunțe pe beligeranți împrejur unei mese de negociere, să rezerve însă chestiunile de ordin general. D-I Wilson ar fi aprobat acest plan, n'a prevenit însă niciodată că va participa însuși și la elaborarea condițiilor de pace.

D-I de Bethmann-Hollweg contestă ea ofertul de pace german din 12 Decembrie ar fi s'ar fi intenționat mijlocitoare ale d-lui Wilson și observă, că nota americană publicată în 21 concordă cu proiectul elaborat la Berlin, afară de propoziția prin care președintele Statelor-Unite specifică, că propoziția sa nu avea nimic de a face cu ofertul de pace german.

Excancelarul dezvoltă apoi larg motivele cărău îndemnat să se îndoaie de eficacitatea intervenției Statelor-Unite. Reamintește un raport al contelui Bernstorff, prin care declară că nu are încredere în intențiile președintelui Wilson, căruia ambasadorul îi acordă un caracter schimbător. D-I de Bethmann-Hollweg adăugă că d-l Wilson a primit de altcun ori foarte rece plângeri Germaniei, în decursul războiului și ca dovadă amintește declarația pe care ar fi făcut-o președintele contelui de Bernstorff, conform căreia Statele Unite nu puteau face nimica contra măsurilor maritime luate de Anglia, contrădreptului, din cauza legăturii strânse între industria americană și Marea Britanie.

Postul cancelar descrie apoi pe larg politica sa de pace „care, spune el, se inspira din starea de spirit necesară care domnea printre guvernele dușmane.”

D-I de Bethmann-Hollweg nu contestă că politica germană ar fi putut, printr-o acțiune pacifică a d-lui Wilson, să-și ajungă scopul care era să intre în negocieri cu anumite puteri dușmane favorabile păcii. Pre-tinde însă că însuși președintele se îndoa de rezoluții.

„Natural, adăugă cancelarul, că lucrurile să judecă altcun azi, când putem vedea efectele.”

Cu toate că recunoscând că ofertul de pace german a fost un fiasco, d-I de Bethmann-Hollweg menține că acest demers nu a fost fără efect asupra unor anumite țări ale Antantei, favorabile păcii.

Regretă apoi că falmoasa rezoluție a Reichstagului din 19 Iulie 1919 s'a votat într-un moment când situația militară a Germaniei era mai puțin favorabilă.

Referitor la refuzul opus de Antanta declară, că în momentul acela ori-ce publicare a scopurilor de război germane, ar fi înăbușit în germanii sau un mesaj pacific al Antantei.

D-I de Bethmann-Hollweg revine apoi la chestiunea principală, războiul submarin, reclamat, de comandamentul suprem. Pentru prima dată, ex-cancelarul pronunță numele lui Hindenburg și Ludendorff. Susține că a putut să înăbușe rezoluția Falkenhayn, care reclama înă 1916 războiul submarin; n'a putut însă să lupte contra acestor doi din urmă, a căror autoritate era deja acceptată de majoritatea poporului și de Reichstag. În 1917, conducătorii Germaniei considerau situația militară așa de solidă, încât ei credeau că pot lua asupra-le responsabilitatea tuturor consecințelor războiului submarin. Cea-ce determină conștiința d-lui de Bethmann la această politică, îl convingea sa, că în fața refuzului dat de Antanta la ofertul de pace german acțiunea pacifică a președintelui Wilson nu ar fi avut decât un rezultat negativ.

Postul cancelar reamintește speranțele mari pe cari întreg poporul german le pusesse în războiul sub-

marin, cu atât mai mult, că în acest moment intervenția armată a Americii cu toate că privită ca sigură, era tratată ca un factor neglijabil. Cvalifică de crimă hipnoză în care poporul german fă scufundat, și să estine asupra preponderanței crescânde a comandamentului înalt, la a cărui înfruntă nu s'a opus la timp o barieră destul de energică.

Mărturisirile ex-cancelarului, cari durară două ore, fură reluate seară la orele șase.

Președintele comisiei puse câteva întrebări d-lui de Bethmann-Hollweg, la cari acesta dădu răspunsuri evasive și lipsite de interes, referindu-se uneori la declarațiile sale de dimineața, alteori spunând că nu-și aduce aminte.

Declarațiile martorului nu fură de interes decât în momentul când deputatul Kohn îl întreba dacă ofertul de pace german nu s'a făcut mai mult în scopul de a crea un pretext pentru războiul submarin.

Întrebat de președinte asupra conversațiilor avute cu contele Bernstorff, la reînnoțirea sa din America, d-I de Bethmann răspunde că războiul submarin odată declarat, el n'a mai putut face nimica pentru a-i măsura efectele. Din acest motiv nu aduse contelui Bernstorff decât argumente cari erau în favorul războiului submarin.

Continuând declarațiile sale, ex-cancelarul fu silit să facă mărturisirea prețioasă „că el însuși nu credea să poată supune Anglia prin războiul submarin” și s'o „pregătise” pentru pace. Rizerul acestei întreprinderi îi părea și lui extrem de mare.

Terminând, d-I de Bethmann-Hollweg declară că situația sa era foarte grea față de acela, cari se pronunțaseră atât de energic pentru războiul submarin nelimitat.

După o discuție îndelungată asupra punctului de vedere al tribunalului comandament referitor la această chestiune, președintele sistă ședința la orele 19, amânând discuția. Ex-cancelarul Bethmann-Hollweg și contele Bernstorff vor fi convocați din nou.

Arestări senzaționale în Cluj

Cluj, la 17 Ianuarie.

Un redactor al nostru prezentându-se la prefectul regional de poliție dl Dr. Dănilă Sabo, și cerându-i lămuriri asupra unor zvonuri, cari circula în oraș cu privire la nește persoane suspușe, cari ar fi săvârșit unele abuzuri grele, dl prefect a făcut următoarele declarații importante:

Mi s'a comunicat în repetite rânduri, că unele organe ale poliției comit abuzuri și provoacă nemulțumirea publicului prin purtarea lor nedemnă. Am cerut cașuri concrete. Am introdus cea mai severă anchetă, și vă mărturisesc că am reușit după o muncă grea să fac unele constatări triste.

D-I Alexandru Barbos, detectiv, pus la dispoziția prefecturii, a produs unele fapte grave, pe baza cărora am înțeles de necesară arestarea imediată în mod preventiv a șefului detectivilor din Cluj, a dlui Mărică Băla.

Cu dânsul împreună au fost arestați detectivul Kuschner József și Lőrincz Sándor, proprietar de auto-garașe.

Amănunte nu vă pot comunica în interesul anchetei, dar vă pot spune, că însușii nenumărate șoses zilnic la mine în contra acestor domni. Eri seara detectivul Kuschner după lupte grele sufletești mi-a declarat, că va face mărturisiri complete. După acest fapt Kuschner a fost pus în libertate provizorie.

Iată declarațiunile dlui prefect regional Sabo. Fără a prezice asupra rezultatului anchetei, noi felicităm energia autorităților noastre în năsuțirea lor de a stăpni abuzurile. O nouă dovadă de spiritul moral, de care este cunoscută administrația Românească din Ardeal. (Patria)

Coroanele false.

În timpul din urmă s'a uivt în circulație bancnote de coroane provăzute cu stampe false.

Falsificatele sunt toate nereușite și se pot recunoaște la prima vedere după cioplitura primitivă a literei și la mărcii țării. În special este bătătoare la ochi stângăria, cu care s'a imitat merca țării (emblemă) din mijlocul stămpilei, lipsind multe așănute de pe falsificate.

Se atrage atențiunea publicului asupra adevăratelor stămpile, cari au textul turnat în o literă caracteristică, uniformă și nelimitabilă, apoi asupra fineții, cu care e turnată merca țării pe adevăratele stămpile. Cine a observat cu atențiune câteva stămpile veritabile, ușor poate recunoaște falsificatele.

Falsificatele nu vor putea beneficia de protecția statului român la rambursare.

Se provoacă deci publicul să observe stămpilele și în caz de îndoielă, nu numai să refuze falsificatele, ci imediat să anunțe cazul descoperit la cea mai apropiată autoritate, care va lua proces verbal și va pune în curs urmărirea falsificatorilor pentru această crimă.

Resortul Finanțelor.

Deputații bucovineni între alegătorii lor

Măndri poporale la Suceava, Sirojinești și Siret.

Numeroși deputați bucovineni au folosit vacanța parlamentară pentru a intra în contact cu alegătorii lor. Astfel în ziua de 11 Ianuarie deputații Filaret Dobos, Mihai Cormoș și senatorul Dr. N. Lupu au fost în Suceava o împozantă adunare. Duminică în 13 Ianuarie deputatul Aurel Moraru a ținut o adunare în circumscripția electorală a Sirojineștilor, iar d-I deputat A. Burac în orașul Siret. Alte adunări urmează.

La toate adunările s'a făcut o largă espunere a celor petrecute în primul parlament al României Mari.

După adunări deputații au luat a-fingere cu delegații tuturor comunităților, pentru ca aflând cererile și plângerile din diferite părți să poată da mână de ajutor poporației cu sfatul și cu fapta.

Dar la noi? Până acum cel puțin n'am auzit și n'am citit prin ziare, ca să se fi ținut vreo atare adunare.

Ziarul „Garul Bucovinei” publică următorul comunicat oficial:

Comitetul executiv al partidului democrat al unitii, înstruit la 15 Ianuarie, o lustră la cunoștință activitatea clubului parlamentar al partidului și a apucat-o în întregime. A constatat cu bucurie că membrii al partidului sunt vicepreședinți la Camera și la Senat, secretari și questori. A discutat pe larg chestiunea aprovizionării, a valutei și a refacțiilor, acceptând soluții nimerite, pentru a le aduce înainte Corpurilor Legiuitoare, și a luat hotărâri importante referativ la organizarea partidului atât la centru cât și în provincie.

La sfârșit comitetul executiv al partidului democrat al unitii a decis să mulțumească din tot sufletul tuturor prietenilor și sprijinitorilor lui pentru ajutorul dat.

Dela Liga consumatorilor

În ședința de ieri 21 Ian. a comitetului Ligii Consumatorilor, președintele Ligii, deputatul Brașovului Dr. V. Saftu, în urma încriminării nemeritate din partea unora din public asupra activității Ligii, și-a prezentat demisiunea din președinție, demisiune care a fost respisă cu umanitate de către comitet, care singur a știut să aprecieze foloasele mari pe cari intervențiunile cu toată autoritatea personală a Președintelui Ligii le-a putut aduce cozzei altruiste pentru care luptă acest comitet. În comitet s'a discutat cazurile de contravențiuni la prețurile maximele pe cari unii din membrii comitetului le-au constatat la restaurantele Corona, Transilvania, Reduta, Gabel, la Cafeneaua Imperială, la măcelăriele Căpâlnă, Prefmercan, Grădinar, Ardelean & Cădar și la negustoria de ust din str. Porții 62. ș. a. pe cari prin d-I Dr. Tălășescu vicepreședintele Comisiei de revizuire a prețurilor, le-a și arătat Prefecturii Poliției pentru a le face procese de contravențiune și pedepșire exemplară ca speculanți.

În același timp d-I președintele Dr. V. Saftu a declarat că va interveni la ministrul respectiv ca să oblige în mod real ca prețurile maximele să fie aplicate și la comuncle rurale, nu numai la orașe și în caz dacă nici pe această cale nu va ajunge la scop va face interpelare în parlament neacru ca să se stăpănească odată specula în orașul și județul Brașov.

S'a mai discutat în comitetul Ligii consumatorilor și starea de îndoielă, ca să nu o numim altfel, în care se găsește în acest oraș chestiunea locuincărilor cari trebuie să fie evaluate de streini și s'a ajuns tot la concluziunile arătate mai sus.

Pentru completarea comitetului s'a ales, până la convocarea adunării generale, d-I prof. Axente Banciu ca membru, iar pentru ca lucrările Ligii să nu sufere întrerupere pe timpul activității parlamentare a președintelui s'a însărcinat cu vicepreședinția comitetului d-I Dr. Al Tălășescu.

A. T.

Acțiunea d-lui Vaida la Paris. Tratatul de pace cu Ungaria.

— Telegrama Agenției Dacia. —

Paris. — Primul ministru Vaida a avut o lungă convorbire cu miniștrii Beneș, Pascici și Trumbici hotărând o acțiune comună contra oricărui act de protestare a delegației maghiare după re-înnoțirea lui Apponyi la Paris.

Paris. — D-I Vaida a ținut o conferință, la care a făcut un amănunțit expoziu asupra păcii cu Ungaria. La conferință a asistat și primul ministru Millerand.

Paris. — Apponyi a plecat împreună cu doi membrii al delegației maghiare la Budapesta, pentru-a spune adunării naționale condițiile de pace. Cei alți delegați au rămas la Paris.

Consiliul suprem a acordat delegației maghiare un timp de 15 zile pentru formularea răspunsului la condițiile de pace.

Paris. — D-I Vaida a felicitat pe noul președinte al republicii Deschanel, în numele guvernului român și al României unite.

INFORMAȚIUNI

Serbarea Unirii nu va avea loc la 24 Ianuarie st. n. ci la 6 Februarie (24 Ianuarie st. v.) În cea zi are loc și festivitatea școlară dela Apollo.

D-I prefect al județului Brașov anunță că această serbare, oficial, are loc în ziua de 24 Ianuarie st. v.

Organizarea comerțului în teritoriile alipite. Direcțiunea generală a comerțului a ținut o conferință privitoare la organizarea comerțului teritoriilor alipite. S'a discutat chestiunea importului și exportului. Conferința sub președinția dlui Răducanu Popescu continuă discuția în chestiunea coroanelor și rublelor. (A. D.)

În Capitală s'a constatat în mod oficial două cazuri de boală de somn. (A. D.)

Familia regală a plecat împreună cu principesa Elisabeta la Sinaia. (A. D.)

Lângă ministrul Justiției s'a înstituit o comisiune cu atribuțiunea de ași da avizul asupra proiectelor de legi cari se vor supune spre cerere. Comisiunea e compusă din următoarele persoane: Victor Râmnicănu prim-președinte la înalta Curte de Casație, G. Stoicescu, A. Dobricescu, G. Buzăgan președinte la înalta Curte de Casație, Dăslăuanu G., Rătescu M., Balș G. Algiu consilier la înalta Curte de Casație, Cornelio Botez procuror la înalta Curte de Casație, Oscar Niculescu prim-președinte la Curtea de Apel din București; secretarul general la ministrul de Justiție va face parte din comisiune, asemenea și dl director general al afacerilor juridice. Dacă comisiunea va socoti necesar, va putea apela și la părțile aitor jurișconșulți și specialiști, spre a o ajuta cu cunoștințele și experiențele lor la îndeplinirea misiunii sale. Comisiunea va avea ca secretar un funcționar din direcția afacerilor juridice.

În editura „Deina” din București s'a relipărit piesa „O roză veșnică” de regretatul compozitor Ciprian Porumbescu.

Un radio din Lyon înștiințază, că d. Clemenceau va continua să prezideze consiliul suprem, până ce noul guvern va desemna un alt delegat.

Deschiderea parlamentului. Consiliul de miniștri ținut luni seara a hotărât definitiv, ca deschiderea parlamentului să nu fie amânată.

Parlamentul deci se va deschide la 26 I. c.

Noul ministru al Franței la București. Saint Aulaire designat ministru al Franței la Varșovia pleacă la sfârșitul lunii. În locul său va veni ministrul Franței dela Lisabona Daeschner. (A. D.)

Negociațiunile la Paris cu delegația sârbă. C-țin în „Bănaul Românesc”, că d-nii Dr. Avram Imbroane și Dr. I. Sârba primind o însărcinare oficială au plecat la Paris în vederea negocierilor cu delegația sârbă.

În chestia teatrului Apollo. Referitor la chestia Rosner—Teatrul Apollo am luat informații dela prefectul județului. D-I prefect a examinat toate documentele referitoare la teatrul Apollo și după ce a cerut și opinia jurișconșulțului comitatens a trimis întreg dosarul în 30 Iunie 1919 Resortului cultelor și instrucțiunii spre a interveni pe lângă Resortul Justiției. Până astăzi nu s'a luat nict o hotărâre în această chestie.

La redacție s'a prezentat d-I Rosner care ne-a declarat că înă din 6 Iunie 1919 a prezistat dlui prefect al județului toate actele privitoare la proprietatea teatrului, tocmai pentru a urma condițiunile ordonanței Consiliului Dirigent și a se clarifica dreptul său de proprietate.

Se caută funcționar de birou și un om de serviciu. A se adresa la Administrația ziarului.

Telegrame adresate ministrului Nistor.

De anul nou d-I Nistor, ministrul Bucovinei, a primit următoarele telegrame de felicitare:

La urările călduroase ce-mi aduceți în numele vechiului pămant românesc al frumoasei Bucovine, răspund cu mulțumire și cu cele mai calde urări. Urez acestei părți a țării întregite un an înablungat și dezvoltare rodnică. Ferdinand.

Luptătorii neamului pe toate terrenele își întind mâna frățescă și imploră pentru acest an cele mai bogate roade a luptei naționale. Prim-ministrul ad interim Pop.

Primiți felicitările și bunele mele urări de sănătate și rodnică muncă pentru anul care se înlociește. Președintele C. D. I. Maniu.

M. S. Regina va pleasa în America. Ziarele afirmă în mod pozitiv că M. S. Regina Maria și Princesele vor pleca în curând în America. Suverana după cum e stabilit până acum va fi însoțită de prințul Carol. (A. D.)

Acordarea dreptului de vot femeilor. S-a constituit o comisiune sub președinția d-lui Goldiș pentru acordarea dreptului de vot femeilor. Comisiunea va propune parlamentului să voteze dreptul femeilor pentru alegerile legislative comunale și județene. (A. D.)

El Maniu la Șimleul-Silvaniei. D-I Iuliu Maniu, președintele Consiliului Dirigent a plecat la Șimleul-Silvaniei, unde va rămâne mai multe zile. Ca urmare audiențele care trebuiau să aiba loc Vineri, se vor ține luni în 26 c. (A. D.)

D-I Alexandru Racian actual consilier la Curtea de Apel din Craiova delegat să îndeplinească funcțiunea de procuror general pe lângă aceea Curte se înaintază la postul de președinte la Curtea de apel, secțiunea 2-a în locul decedatului Mihail Milănescu. (A. D.)

Furturi la gara din Arad. În vremea din urmă o bandă de hoți bineorganizată, a săvârșit furturi în gara Arad în valoare de mai multe milioane. Poliția din Arad făcând cercetări a dat de urma hoșilor și a descoperit că în aceste furturi sunt implicați mai mulți funcționari dela ciile ferate. Poliția continuă cercetările și speră a pune curând mâna pe întreagă banda de hoți. R-I.

Sprț pentru meseriași. Antista Corporației aduce la cunoștința membrilor ei că în 20 Ianuarie a sosit spirit care se împarte, (sprț capătă tâmplari, strungari, dentiști, ceasornicarii, giuvierii, pantofarii și cismarii. Tot atunci capătă și meseriași cari lucrează la lampă și gaz. Trebuie biuletul de petrol. Cine în 3 zile nu scoate partea sa, după aceea nu mai capătă.

Mari serbări în 1 Februarie 1920 în Cluj. Aflăm din sursă absolut demnă de încredere, că s'a decis definitiv ținerea serbării de inaugurare a Universității în 1 Februarie 1920. La aceste împreună vor fi de față M. Sa Regele, împreună cu M. Sa Regina, Princesele Elisaveta, Maria și Ileana, precum și A. S. R. Principele Moștenitor Carol.

Se fac de pe acum mari pregătiri pentru solemnitatea inaugurării. (Patria)

Comitetul cercului didactic județean va ține ședința Vineri în 23 I. c. la ora 3 p. m. în cancelaria liceului clasic.

Centrul de inițiere a acțiunii în viitor trebuie privită cu multă îngrijorare.

Sofia. În Bulgaria continuă tulburările. Greviștii sunt întreținuți din fondurile guvernului bulgaric.

O înfrângere germană. Cernăuți. Se confirmă din Varșovia știrile, că Germanii au fost grav bătutu pe linia Thorn-Bronberg, locațiunile pe cari Polonii le-au ocupat, făcând peste 500 prizonieri și capturând mult material de războiu. Colonelul german Wittstok, făcut prizonier, a declarat că a avut însărcinarea de-a lupta contra Polonilor, cari erau să fie atacați dela spate de trupele bolșevice.

Centurat de I. Brotea.

S'a redeschis, complet renovat și în condițiuni excelente. Restaurantul Finta care va fi localul de elită în Schel. Separeuri încălzite, Popice de iarnă, Biliard. Mâncări calde și reci la orice oră. Vinuri excelente; rachuri fine. Local de petreceri pentru societatea bună din Brașov. Serviciu acasă, prompt și cu acuratețe.

Diracțiunea: Toma Ibronei și Costea Socol

1-3

Diracțiunea: Toma Ibronei și Costea Socol

1-3

Diracțiunea: Toma Ibronei și Costea Socol

1-3

Diracțiunea: Toma Ibronei și Costea Socol

1-3

Diracțiunea: Toma Ibronei și Costea Socol

1-3

Diracțiunea: Toma Ibronei și Costea Socol

1-3

Telegrame în străinătate.

Cu ziua de 1 Ianuarie a. c. se deschide traficul telegramelor cu următoarele țări: Algeria, Austria, Belgia, Britania-Mare, Cehoslovacia, Danemarca, Elveția, Franța, Germania, Italia, Marocul, Norvegia, Olanda, Polonia, Portugalia, Spania, Suedia, Tânger, Tripolitania, Jugoslavia. Observațiune: telegramele pentru susnumitele țări să se conceapă în limbele: Franceze, Engleze, Italiană, și Germană iar pentru Cehoslovacia și Jugoslavia încă și pentru Polonia în limba Română Cehă, Sârbă și Polonă.

Brașov, la 18 Ianuarie 1920. Șef. Ofic. Poștei Mihai.

Serbarea de 24 Ianuarie în St. Gheorgheni. Revizorul școlar din St. Gheorgheni anunță că va serba Unirea Principatelor la 24 Ianuarie st. v.

Ziua de 24 Ianuarie se va serba după stilul vechiu.

Agenția Dacia ne comunică că ziua de 24 Ianuarie se va serba după stilul vechiu adevărat la 6 Febr. rom. Știrile acestea o confirmă și ziarele din București, cari comunică următoarele amănunte.

Ziua de 24 Ianuarie 1920 (6 Februarie st. n.) va fi sărbătorită anul acesta cu deosebită solemnitate de Liga Culturală, ca ziua marelui uniri a tuturor Românilor.

Serbări vor avea loc în toate orașele și satele. În București vor avea loc cel puțin două mari serbări precum și e uriașă manifestație populară.

Cu aranjarea lor comitetul central al Ligii culturale a însărcinat pe d-I casier central Simion Măndrescu.

Binefaceri

Pentru Cracea Roșie Brașov, am luat în primire dela d-I Nicolae H. Caragea farmacist în loc, suma de 170 cor. colectată cu ocaziunea nuaștelor d-lui Simion Nicoră și Eugenia Rușea de la Sita Buzoului, dela mesenii: d-I subic. Caragea, d-nii preoți Negoescu, Nan, Sasu, Burlea I. Dima, d-nii Ticușan E., Tecușan N., Cernea I., Rusu N., Rusu L. și Cristescu, d-nale Corbu, Mihaly văd. Rusu și Coman Viry.

Călduroasă mulțumită grupului de mesenii le exprimă în numele comitetului, Maria B. Băulescu pres.

La serbarea Crăciunului în spitălaul de divize Brașov s'au contribuit afară de darurile Crucii roșii, din partea reprezentanților Casei Nestle d-ali Jhebelescu și Bartholomey cu una mie țigarete, zece cutii chocoletă „Nestle” și opt carosne chocoletă „Celle” precum și 1000 cor. destinate pentru ajutorul soldaților bolnavi din spităla.

Tot pentru acest scop a contribuit d-I pr. pretor Costi Proca suma de 200 cor.

Exprimăm în numele Comitetului Crucii Roșii Brașov cea mai călduroasă mulțumită susnumiților domni, Maria B. Băulescu.

Pentru Orfelnatul Ununii Femeilor române dăruiește d-I și d-na colozul Benția în amintirea unchiului lor inspector general Ioan Băulescu, cu prilejul zilei onomastice, 100 Lei.

Pentru Reuniunea femeilor române din Brașov, d-na Maria B. Băulescu adăugă la fondul „Internatului orfelnat Ioan Băulescu” suma de 200 cor. într-o amintirea neuitatului său frate, cu prilejul zilei sale onomastice.

Ultima oră

Dela „AGENȚIA DACIA”

— Prin telefon. — 22 Ianuarie ora 12 a. m. Imobilizarea semințelor

Consiliul de miniștrii a decis imobilizarea semințelor de grâu de primăvară. Aceasta în vedere că semănăturile de toamnă în România sunt numai de 500 mii 300 hectare, ceace va da o producție de 370 de milioane cu totul insuficientă pentru nevoile țării.

Conducătorii comitetului „Unii-ne și Progres” condamnați

Constantinopol. Curtea marțială a condamnat pe Schedin Sobakin și Dr. Rabin membrii dirigenți ai Comitetului „Ununii și Progres” pentru masacrele în timpul războiului. Cel dintâi a fost pedepsit cu moarte, celălalt cu 15 ani muncă zilnică. Consiliul de miniștrii intrunit discuta proiectul de lege pentru împrumutul intern.

Întinderea revoluției spartachiste la Germania.

Viena. Curentul spartachist în Germania se întinde mereu. Nosko a însărcinat starea de asediu în Germania. „Vossische Zeitung” spune, că guvernul va cere probabil ajutoare spațiale pentru înăbușirea mișcării spartachiste, care e spriginită de mornarștii.

Arestări în Bulgaria

Publicațiune.

Comitetul parohial al Bisericii Sf. Nicolae din Braşov-Scheiu...

Inchirierea se face pe timp de 1 an.

Ofertele, la care se va alătura vadiul de 10%...

Comitetul își rezervă dreptul a accepta ori care dintre ofertele intrate...

Braşov, din şedinţa comitetului parohial...

Vas. Iordache Dr. V. Saftu secretar. preşedinte.

Publicațiune.

Comitetul parohial al Bisericii Sf. Nicolae din Braşov-Scheiu...

Ofertele, la care se va alătura vadiul de 10%...

Comitetul își rezervă dreptul a accepta ori care dintre ofertele intrate...

Braşov, din şedinţa comitetului parohial...

Vasile Iordache Dr. V. Saftu secretar. preşedinte.

Regatul România.

Primăria oraşului municipal Arad.

Nr. 26156/1919.

Publicațiune de concurs.

Senatul oraşului cu drept de municipiu Arad anunţă, concurs public pentru darea în chirie...

Condiţiunile concursului sunt următoarele:

1. Se poate concura numai prin oferte scrise, închise.

9. Arândatorul este obligat la chemarea Procuraturii oraşeneşti...

tărârea definitivă a autorităţilor în drept.

2. Ofertantul este obligat a depune drept cauciune...

3. Arândă durează dela deschiderea cinematografului...

4. Arândă se va plăti casei oraşului Arad în rate...

5. Arândatorul este obligat a plăti casei oraşului...

6. Arândatorul este obligat a respecta dispoziţiunile...

7. Arândarea nu se poate sub arenda...

8. Intrucât arândatorul nu ar deschide cinematograful...

9. Arândatorul este obligat la chemarea Procuraturii...

10. Contractul expiră dela sine fără nici o abdicere...

11. Taxele şi timbrele contractului...

12. Pentru cazul de proces se stabileşte competenţa...

13. Autorităţile în drept dispun în mod liber...

14. Ofertele scrise, închise se vor înainta...

Oferte sosite după aceasta nu se vor lua în considerare.

Din şedinţa senatului oraşeneşc...

Arad la 29 Dec. 1919.

pentru senatul oraşeneşc: v. primer.

contractul ca reziliat pe lângă reţinerea cauciunei...

10. Contractul expiră dela sine fără nici o abdicere...

11. Taxele şi timbrele contractului...

12. Pentru cazul de proces se stabileşte competenţa...

13. Autorităţile în drept dispun în mod liber...

14. Ofertele scrise, închise se vor înainta...

Oferte sosite după aceasta nu se vor lua în considerare.

Din şedinţa senatului oraşeneşc...

Arad la 29 Dec. 1919.

pentru senatul oraşeneşc: v. primer.

Serb şi dulceata

veritabilă este de vânzare sau de comandat...

Prin aceasta am Onoare a aduce la cunoştinţa...

Pot servi On. Public cu: Ciasornice Helveţiane

de precizie, în aur, argint, nichel şi duble...

Asortiment bogat în broşe, atârnatore de lanţuri...

Cercei, inele şi verighete de logodnă, Port țigarete...

Garant şi Prompt Tot decătu, câmpăr...

EMIL HANSS, Strada Ehrlicher Nr. 3.

Instiintare.

D-na Flora incomparabilă oculistă română...

10. Contractul expiră dela sine fără nici o abdicere...

11. Taxele şi timbrele contractului...

12. Pentru cazul de proces se stabileşte competenţa...

13. Autorităţile în drept dispun în mod liber...

14. Ofertele scrise, închise se vor înainta...

Oferte sosite după aceasta nu se vor lua în considerare.

Din şedinţa senatului oraşeneşc...

Arad la 29 Dec. 1919.

pentru senatul oraşeneşc: v. primer.

Anunţ de licitație

la 23, 24 şi event în 25 Februarie 1920 st. n.

se va vinde cu licitație în localul casei de Zăloge...

Vânzarea se face numai cu bani gata.

Braşov, 17 Ianuarie 1920. Casă de amanetare oraşeneşc.

Teatru-Variete MAJESTIC-FEMINA CALEA VICTORIEI (Pasagiul Comedia) Mare spectacol de Variété

Curs de limba franceză Str. Castelului 76 etaj începe Luni 26 Ianuarie...

Publicațiune de vânzarea de lemne. Primăria Comunei Bacifău...

Se vinde o maşină de scris nouă de tot, sistem Lambert.

Mobilă. Se vinde cu preţuri convenabile: Un salon, o sufragerie...

Anunţ Cumpărăm dinor bunuri şi lingerie fină de dame.

Aviz important Extras din ordonanţa Nr 21 şi 25 modificată...

Restaurantul şi Cateneaua REDOUTE DE PRIMUL RANG

Recunoscută în mâncări şi beuturi bune şi estine, serviciu prompt.

Restaurantul şi Cateneaua REDOUTE DE PRIMUL RANG

Recunoscută în mâncări şi beuturi bune şi estine, serviciu prompt.

Se dă în abonamente de mâncări.

Cel mai vechiu ziar românesc „Gazeta Transilvaniei” după 80 de ani de existenţă, apare reorganizat cu ultimele ştiri şi telegrame. Organ naţional, neobosit în lupta pentru apărarea drepturilor româneşti.